

Wojciech Borkowski

Krzemionki, st. 1, gm. Bodzechów,
woj. kieleckie, AZP 83-71/-

Informator Archeologiczny : badania 30, 49

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

sze, związanego z kręgiem lendzielsko-polgarskim, oraz późniejszego, z okresu rozwoju kultury pucharów lejkowatych. O szczególnym charakterze omawianego stanowiska świadczy przede wszystkim jego lokalizacja w obrębie strefy piaskowej, co wśród małopolskich neolitycznych punktów osadniczych zdarza się rzadko.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Krakowie. Badania będą kontynuowane.

KRZEMIONKI, st. 1,
gm. Bodzechów,
woj. kieleckie,
AZP 83-71/-

- kopalnie krzemienia pasiastego kultury amfor kulistych (neolit)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 2 do 31 sierpnia przez dr. Wojciecha Borkowskiego (Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie). Finansowane przez Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie. Osiemnasty sezon badań. Wytyczono wykop o powierzchni 35 m² (5 x 7 m), w obrębie którego znajdował się wykop sondażowy z 1992 r. o wymiarach 2 x 1,5 m.

Odkryto dwie pracownie obróbki siekier czworosiecznych (nr 1 i nr 2) położone po obu stronach ścieżki gruzowej, wychodzącej z tzw. bramy w hałdzie kopalni komorowej 7/610 i usytuowanej na przedłużeniu tej bramy w kierunku kopalni 611, czyli w kierunku zachodnim od centrum studniska kopalni 7/610. Pracownia nr 1 jest w partii przylegającej do ścieżki starsza od niej. Generalnie wchodzi na hałdę kopalni 7/610, miejscami jest jej współczesna. Ponieważ rozległość pracowni wskazuje na jej wielosezonowość, nie jest wykluczone, że w pewnych partiach może być ona starsza od ostatniej fazy rozmywania hałdy, trudno jednak stwierdzić w których, z uwagi na eksplorację powierzchniową. Natomiast zdecydowanie pracownia nr 1 wchodzi pod hałdę kopalni 611 na całym odcinku styku. Pracownia nr 2, ulokowana zapewne na calcu, jest częściowo starsza od ścieżki, a w rejonie zachodnim częściowo współczesna hałdzie kopalni 7/610. Wzajemna relacja stratygraficzna między obydwoma pracowniami jest niemożliwa do ustalenia, planigraficzny związek między nimi da się ustalić na podstawie dokumentacji wykopu z 1992 r. W trakcie eksploracji pozyskano około 4000 sztuk krzemienno-odpadkowego, 3 fragmenty ceramiki kultury amfor kulistych oraz fragment ostrza kamiennego kilofa cygarowatego.

Następnym etapem badań będzie odsłonięcie stropu pracowni nr 1 w kierunku centrum kopalni 611 tak, aby natrafić na ślady zabudowy i obozowiska związanego z kopalnią 7/610 i pracownią nr 1. Ich znalezienie będzie dowodem na istnienie pola krocącego w rejonie kopalń komorowych na polu eksploatacyjnym w Krzemionkach i wykaże poprawność hipotezy, dotyczącej organizacji pól górniczych w neolitycznych kopalniach krzemienia w Krzemionkach.

Materiał krzemienno-odpadkowy przechowywany jest w Krzemionkach w magazynach Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim, materiał wydzielony i dokumentacja – w Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie.

Badania będą kontynuowane.

KRZYŻOWICE, st. 4,
gm. Kobierzyce,
woj. wrocławskie,
AZP 82-27/37

- ślad osadnictwa kultury ceramiki wstęgowej klutej z fazy późnej (neolit)
- osada kultury pucharów lejkowatych z fazy wióreckiej i lubońskiej (neolit)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Pawła Maderę (Katedra Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego). Finansowane przez Generalnego Konserwatora Zabytków. Pierwszy sezon badań. Stanowisko położone jest na kulminacji wyniesienia kemo-wego, w odległości około 800 m na zachód od południowego krańca wsi. Wykop I/96 założono przy krawędzi „dziko” eksploatowanej piaskowni. Przebadano powierzchnię 194 m².

Włączając 3 jamy zlokalizowane w ścianie wybieżyska, odkryto 16 obiektów. Wystąpiły one bezpośrednio pod warstwą orną i zagłębione były w zróżnicowane, przeważnie piaszczyste podłoże. Całkowite zniszczenie warstwy kulturowej nastąpiło w wyniku prac rolnych i procesów stokowych. Wśród odkrytych obiektów dominowały jamy zasobowe. Zaliczyć do nich należy 9 obiektów różnej wielkości, o trapezowatym przekroju i silnie warstwowanym wypełnisku. Funkcje magazynowe mogły spełniać również 2 jamy o prostokątnym przekroju, w tym wyróżniający się rozmiarami, choć zachowany częściowo, obiekt nr 2 (głębokość w calcu – 1,3 m; średnica – ponad 2 m). Na uwagę zasługuje również, zachowany częściowo, obiekt nr 3, złożony z płytkiego, nieckowatego zagłębienia, w obrębie którego wystąpiła niewielka jama trapezowata. Układ ten nasuwa przypuszczenie, iż jest to pozostałość budynku zaopatrzonego w piwniczkę. Ponadto wyeksplorowano fragment innego płytkiego zagłębienia.